

Zpráva o činnosti za rok 2011

Centrum studií regionální hudební kultury (CSRHK)

Výzkumné centrum studií regionální hudební kultury (CSRHK) je badatelské a pedagogické pracoviště, které se orientuje při výzkumné činnosti zejména na: hudební kulturu v regionu, její inspirační zdroje a přesahy do celonárodních a nadnárodních celků; hudební tvorbu na Ostravsku a její vazby na specifické podmínky regionu (hudba jako fenomén kulturního života v pomezních oblastech, kontakty mezi národními hudebními kulturami, zejména českou, polskou, slovenskou a v minulosti i německou a z toho vyplývající: specifické otázky multikulturalismu v oblasti hudby a hudební kultury; regionální pohled na dějiny hudební výchovy a na nové trendy hudební pedagogiky a psychologie, včt. didaktiky hudební výchovy a interpretace v oblasti hudebního umění.

Plnění hlavních úkolů centra v první části akademického roku 2011/12:

CSRHK bylo schváleno na zasedání AS PdF dne 11. dubna 2011 a svoji činnost zahájilo v 2. polovině roku 2011. Již před tím byl ale připraven a podán grant *Umělecká hudba v Ostravě 1945–2010* pro Grantovou agenturu České republiky. Tento projekt však nebyl vybrán k financování a proto se po vyhlášení výsledků soutěže agenturou na podzim 2011 (a následné jeho úpravě) se zapracoval do činnosti Centra na příští období – viz přílohu. Pracoviště se pak zapojilo do projektu *Partnerství a sítě* – vytvoření institucionální sítě mezi subjekty terciárního vzdělávání, soukromým a neziskovým sektorem, jako partner pracovišť spolupracujících s Univerzitou Palackého v Olomouci a také se pokračovalo v archivaci materiálů z publikace *Ostravská hudební kultura od konce 19. století do současnosti*. Dále byla průběžně vypracována a redakcím odesílána hesla hudebníků z Ostravska jednak do *Českého hudebního slovníku osob a institucí* a jednak do supplement 2. řady *Biografického slovníku Slezska a severní Moravy*.

Významnější publikační výstupy CSRHK v roce 2011:

□ monografie:

Kolektiv autorů vedený Veronikou Ševčíkovou. *Hudební teorie a pedagogika na Ostravské univerzitě 1995–2011*. Ostrava: Ostravská univerzita – Pedagogická fakulta, 2011. ISBN 978-80-7368-983-4, 105 s.

ZUBÍČEK, J. *Vývojové proměny klavírní tvorby skladatelů ostravského regionu od roku 1950*. Ostrava: Ostravská univerzita – Pedagogická fakulta, 2011.

ADÁMEK, R., KOZELSKÁ, I. a další. *Vysokoškolské studium hudební výchovy na počátku 21. století. Bakalářský obor Hudební výchova se zaměřením na vzdělávání na katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě*. Ostrava: Ostravská univerzita – Pedagogická fakulta, 2011.

□ studie a stati:

STEINMETZ, K. Ivo Stolařík. Portrét vědce, publicisty a člověka (1923–2010). *Historica, revue pro historii a příbuzné obory*. 2011, roč. 2, sv. 1, s. 67–73.

STEINMETZ, K. Tři jubilea ostravských muzikologů a hudebních pedagogů: Vladimír Gregor, Luděk Zenkl, Jan Mazurek. *Historica, revue pro historii a příbuzné obory*. 2011, roč. 2, sv. 2, s. 191–198.

STEINMETZ, K. Letošní jubilea dvou ostravských muzikologů a hudebních pedagogů (Luděk Zenkl – 85, Jan Mazurek – 70). *Živá hudba, časopis pro studium hudby a tance*. 2011, roč. 2, s.

KUSÁK, J., MAZUREK, J.: Ostravská hudební výchova v letech 1918–1938. In: Mezinárodní webový sborník hudební výchovy, Ostrava: PdF OU, 2010/č.2, 2011, s. 221-231, ISSN 1802-6540.

KUSÁK, J. Folklor v zájmové preferenci studentů učitelství hudební výchovy. In: Hudební výchova, 2011, roč. 19, s. 40-41, ISSN 1210-3683.

KUSÁK, J.: Folklor v rámci pregraduální přípravy učitelů hudební výchovy na KHV PdF OU v Ostravě. In: Aktuální otázky současné hudebně výchovné teorie a praxe, Ústí nad Labem: PdF UJEP, 2011, s. 1-5, ISBN 978-80-7414-134-8.

□ slovníková hesla v *Českém hudebním slovníku osob a institucí*:

Böhm, Karel

Boženek, Karel

Gelnar, Jaromír

Gregor, Vladimír

Hába, František

Hadina, Jerzy

Hradil, František Mířa

Hůla, Alexandr

Javůrek, Jaromír

Kaleta, Pavel

Klega, Miroslav

Králíček, František

Kyzlink, Jan

Luska, Jiří

Maisl, Jan

Malura, Miroslav

Mlčák, Čeněk,

Neohýbl, Václav

Pensdorfová, Eva

Palkovský, František

Palkovský, Oldřich

Pařík, Otakar

Planý, Petr

Podešva, Jaromír

Pokorný, František

Settari, Olga

Stolařík, Ivo

Szurmanová, Irena

Tiahan, Alois,

Trösterová, Terezie

Záborský, Artur

Zedníčková, Šárka

Zemanová Helena

V suplementech *Biografického slovníku Slezska a severní Moravy*:

Schindler, Antonín

Stolařík, Ivo

Štika, Jaroslav

Zpracoval: K.Steinmetz, vedoucí CSRHK dne 30.11. 2011

Příloha:**Projekt Centra SRHK*****Umělecká hudba v Ostravě 1945–2010 (vytvoření registru ostravských koncertů vážné hudby)*****Anotace:**

Vytvoření databáze všech koncertů tzv. vážné hudby, které se uskutečnily v ostravských sálech v době od skončení 2. světové války do současnosti. U každého koncertu budou sledovány tyto údaje:

datum

místo

typ koncertu: a) symfonický, b) komorní, c) sborový, d) varhanní, e) jiný

program: autor, skladba, interpreti

Předběžný odhad počtu koncertů je cca 3.000, počet uvedených skladeb (resp. jejich provedení) může být kolem 12.000. Počet autorů provedených děl nebude větší než 300.

Databázi z různých zdrojů (pramenů, jako jsou archivní materialy institucí, muzeí, excerpce denního tisku ap.) budou postupně naplňovat během let 2012 až 2016 členové centra a další spolupracovníci. Elektronická databáze "*Registr koncertů vážné hudby v Ostravě*" pak bude jednak podkladovým materiálem pro monografii "*Umělecká hudba v Ostravě života 1945–2010*", jednak bude k dispozici dalším badatelům (počítá se s jejím webovým zveřejněním na servru OU).

Cíl projektu:

Důkladné zmapování poválečného hudebního života v Ostravě, vytvoření registru zdejších koncertů tzv. vážné hudby; vznik obsáhlé monografie *Umělecká hudba v Ostravě života 1945–2010*.

Zdůvodnění:

Průmyslové město Ostrava se stalo ve 20. století významným kulturním střediskem severovýchodní Moravy. Muzikolog Ivo Stolařík v monografii *Umělecká hudba v Ostravě (1918 – 1938)* (Ostrava 1997) důkladně zmapoval bohatý koncertní život v tomto městě za 1. republiky. Po roce 1945 dostal zdejší hudební život jiný rozměr, zvláště po zřízení nových institucí, jako byly Ostravský symfonický orchestr, kulturní domy, Svaz československých skladatelů apod. Za 65 let se uskutečnilo ve městě snad několik tisíc koncertů tzv. vážné hudby, na kterých účinkovali ti nejvýznamnější čeští, ale i světoví umělci. Zdokumentování širě a bohatosti této kulturní aktivity je velký úkol, který stojí před ostravskými hudebními historiky a Centrem studií regionální hudební kultury Pedagogické fakulty OU.